

GABRIEL
CHIFU

În drum
spre
Ikaría

Cosma. Vom porni tustrei departe, departe, într-o călătorie nemaivăzută, dincolo de zările omenești. Dacă n-a fost să ajung în lăudata Ikaria pământescă, voi descoperi o altă Ikaria, cea de sus, imperisabilă.

În schimb, dacă tot ce am văzut eu, scena cu cei doi profesori-îngeri care și-au desfăcut aripile luându-și zborul de pe plaja pustie de la marginea insulei, dacă scena aceea n-a fost aieva, dacă a fost doar năzărirea, doar halucinația unei minți rătăcite, a unei minți asediate de tot iureșul trăit pe insulă, atunci ce am de făcut?

Atunci va trebui să alerg la hotel să-mi iau bagajele și apoi să părăsesc cât mai repede insula aceasta fantasmatică. Nu trebuie să dau crezare poveștii cu boala mea incurabilă. Nimic, nimic din ce mi s-a întâmplat pe insula aceasta înșelătoare nu trebuie luat în serios. Trebuie să fug, să fug de aici cât mai repede, să mă duc eventual și să vizitez Ikaria cea trecută pe hărți, ținta dintâi a călătoriei mele. Și apoi să mă îndrept spre casă, spre acea casă pe care încă n-am găsit-o. Să mă dedic vieții mele previzibile, fără orizonturi mișcătoare, fără oglinzi amăgitoare, fără cortine care deschid și închid incontrolabil perspectiva. Da, da, asta am de făcut și, mai cu seamă, mai cu seamă trebuie să uit totul.

Să uit poveștile care ne smulg din universul nostru cumsecade.

Sfârșit

(12 decembrie 2017 – 2 mai 2019)

Cuprins

1. (În portul Pireu) / 5
2. (Pe vasul Nostos) / 10
3. (Escala neașteptată) / 21
4. (Defecțiunea. Altă escală – neplanificată) / 24
5. (Întâlnirea cu domnul Stavros) / 28
6. (Așteptând să se repare vasul. Încă o zi de întârziere) / 34
7. (La hotel) / 39
8. (Rememorări) / 46
9. (Insula Noima sau Umbilicos) / 53
10. (Așteptând-o pe Irina) / 62
11. (Irina) / 69
12. (Hotărârea) / 78
13. (Primele trei zile pe insulă) / 85
14. (Revederea cu domnul Stavros. Vara se întoarce) / 90
15. (O lecție de inițiere) / 96
16. (O altă hotărâre surprinzătoare) / 110
17. (Cortinele succesive) / 116
18. (Primii pacienți români din Casa de Sănătate) / 120
19. (Pagini din trecut) / 126
20. (Sosirea altor pacienți români) / 134
21. (Al doilea grup de pacienți români) / 151
22. (Viața micii comunități din Pavilionul Românesc) / 161
23. (Alte întâmplări și discuții din Casa de Sănătate) / 169
24. (În așteptarea Comisiei Medicale. Răzmerița. Grădina Casei de Sănătate) / 180

25. (Sosirea Comisiei Medicale) / 195
26. (Terapia prin reamintire) / 203
27. (O săptămână pentru pregătirea eseurilor) / 208
28. (Confesiunea lui Vlad Popa) / 216
29. (Ziua a doua, dialogul Comisiei cu Tiberiu Bonar) / 251
30. (Consultarea lui Tiberiu Bonar - finalul) / 269
31. (Bătrâna Angela Câmpean povestește crâmpoșele din viața sa)
/ 278
32. (Cristian Lazăr în fața Comisiei) / 298
33. (Spovedania lui Dan Cosma) / 330
34. (Petre Mareș față în față cu profesorul Mic. Alte întâmplări
din Pavilionul Românesc) / 345
35. (Confruntarea cu Ion-Dorel Stanciu) / 369
36. (Încă un pacient înfruntă Comisia: Valeriu Manea) / 382
37. (Încă o întâlnire dezamăgitoare a Comisiei. Sanda Dobre)
/ 399
38. (Schimbarea de statut. În fața Comisiei) / 419
39. (Ziua de Crăciun) / 427
40. (Accidentul) / 432
41. (Concluziile Comisiei Medicale) / 436
42. (Întoarcerea, jos, pe țârm) / 444
43. (Vedenia. Transfigurarea. Nălucire sau adevăr?) / 447

Redactor: Mihók Tamás
Corectură: Diana Gheorghe
Tehnoredactor: Adriana Vlădescu

ISBN 978-606-710-688-6

© Editura ART, 2019, pentru prezenta ediție

1. (În portul Pireu)

Stăteam pe punte și așteptam. Era după-amiaza zilei de 9 octombrie 2017 și mă aflam în Grecia, la Atena. Mai precis, în portul Pireu. Aveam o stare de nesiguranță, de neliniște, pe cât de evidentă, pe atât de stânjenitoare.

Vaporul și-a pornit motoarele, tremura de parcă era un mamut căruia îi clănțăneau dinții. Apoi, s-a auzit un sunet strident de sirenă și ambarcațiunea s-a pus în mișcare. Am respirat ușurat. Fusesem destul de îngrijorat. La un moment dat chiar îmi trecuse prin cap că nu mai am cum să-mi continui drumul spre Ikaria.

Planul fusese cât se poate de clar și de simplu. Citisem și auzisem povestindu-se atâtea lucruri extraordinare despre insula asta: locuitorii ei nu știu ce e aceea boală, și dacă cineva suferind vine aici, se vindecă miraculos; oricum, ikarienii trăiesc neobișnuit de mult. În mod frecvent, întâlnești oameni trecuți de o sută de ani care sunt în putere și se impuseseră ca slogan de promovare a insulei o formulă puternică și epatantă: „Ikaria, insula unde oamenii uită să moară!” Cauzele acestei longevități ieșite din comun par a fi mai multe: izvoarele termale ale insulei,

Respaerul curat și curenții mării, dar și soarele generos; apoi, regimul de viață ferit de neajunsurile civilizației postmoderne, un ținut cu livezi de măslini din care iese un ulei nemaipomenit, cu vii care dau un vin tare și licoros, cu mierea din muguri de pin și din flori de portocal. Apoi, lipsa poluării și a stresului, ca și liniștea netulburată de loc ce pare conectat cu eternitatea. Toate acestea, sau și altceva, care ne scapă, sunt cauza unei condiții umane unice.

Eram hotărât să vizitez Ikaria și s-o descriu, propunând-o ca destinație de vacanță cititorilor de pe blogul meu de turism, intitulat *Liber și hoinar prin lume*. Nu e un nume tocmai inspirat, ba chiar, între timp, a ajuns să mi se pară caraghios, de-a dreptul stupid. Dar nu am de gând să-l schimb, căci deja a prins, am o sumedenie de cititori-internați, peste tot, și astfel s-a transformat într-o sursă de venituri. E ocupația mea, e jobul meu, de care mă străduiesc să mă îngrijesc cât mai bine cu putință. Creasem blogul așa, de amuzament, fără nicio miză, ca pe o îndeletnicire de plăcere, apoi începuse să mă pasioneze și-mi propusesem să fac totul la modul serios. Iar acum, prin reclamele pe care le găzduiește și prin numărul zilnic de vizitatori, joaca asta a ajuns să-mi asigure banii pentru traiul zilnic. E adevărat, sumele de care am nevoie sunt neînsemnate, fiindcă, așa cum înțeleg eu lucrurile, s-ar cuveni să trăim, toți, cât mai modest și mai simplu.

Așadar, aveam de gând să vizitez Ikaria. Era printre prioritățile mele și tocmai se ivise ocazia de neratat: Norna, prietena mea norvegiană (numele este al zeiței destinului, dar ea îl poartă fiindcă așa o chemase pe bunica ei dinspre tată), petrecea, în cadrul unei burse doctorale, un stagiu de o lună și jumătate chiar pe faimoasa insulă. Își pregătea o lucrare de doctorat în antropologie și profesorul ei de la Roma îi recomandase o

cercetare în Ikaria, urmând să studieze la fața locului influența mediului asupra localnicilor, una excepțional de benefică. Nu o însoțisem pe Norna din primul moment, pe mica insulă fermecată, pierdută în apele blânde ale Mării Egee, așa cum făceam în anii trecuți, când pleca în voiajurile sale. Din mai multe motive: aveam treburi la București, fiind ocupat cu un proiect la care țineam – strângerea de fonduri pentru construirea unei locuințe care să-i fie oferită unei familii sărmene din Moldova. Dar și fiindcă, trebuie să mărturisesc, legătura mea cu Norna slăbise. Departate de a mai fi inseparabili ca altădată, simțeam amândoi că povestea noastră e la final. Se petrecuse și cu noi ceea ce pățiseră atâtea cupluri: rămăseseră doar bunele sentimente de prietenie, o relație civilizată, dar, dincolo de voința noastră, se stinsese dragostea, dispăruse magnetismul acela incomparabil.

Când însă Norna mai avea vreo opt-nouă zile de stat acolo, am decis să las totul deoparte, încercând să rezolv urgențele de la distanță, prin telefon și prin emailuri, și să pornesc în călătorie. Simțeam că altfel voi irosi șansa de a vizita, în sfârșit, fabuloasa Ikaria.

Am cumpărat bilet de avion cu escală de două zile la Atena. Aici aveam un țel precis: să urmez un program atent întocmit ca să strâng date pentru o rubrică de pe blogul meu, intitulată *24 de ore în...*, de data asta, în Atena, cu vizite pe Akropole, în Lycabettus, Syntagma, Plaka, la Muzeul Național de Arheologie, în portul Pireu, prin tavernele pitorești ale orașului. Pe scurt: aveam de gând să văd tot ce e de văzut și să fac tot ce e de făcut, ca turist, în capitala Greciei, pentru ca apoi, bineînțeles, să rezum pentru cititori o *Atena esențială*, care poate fi cunoscută în 24 de ore de popas, cu tot ce presupune asta – sugestii culturale în primul rând, dar și unde poți să mănânci bine și ieftin, unde merită să-ți faci cumpărăturile, ce hoteluri sunt recomandate, informații

despre transportul public, despre plajele din apropiere, plus puțină istorie și specific local.

Numai că planul meu n-a mers ca pe roate: o grevă spontană a piloților și angajaților de pe aeroportul elen a dat totul peste cap. Avionul meu n-a mai decolat și greva amenința să se prelungească *sine die*, sindicatul aeroportuar și administrația nereușind să cadă la pace. *Ei da, și atunci, eu, eu ce am de făcut?*, m-am întrebat.

I-am telefonat Nornei și am anunțat-o cum stă situația. Ea mi-a dat o idee bună: să nu mai aștept încheierea conflictului de muncă, fiindcă, probabil, n-o să se încheie; în Grecia, în ultimii ani, toată lumea e mereu nemulțumită, toți se ceartă cu toți, nimeni nu cedează și, deci, nu sunt capabili să ajungă la vreo înțelegere. E o criză fără sfârșit și nu poți avea măcar un dram de predictibilitate. Soluția, a zis ea, ar fi să încerc să călătoresc cu feribotul. Dacă prind o cursă în seara asta, mâine dimineață sunt în Ikaria. Ea mă așteaptă și totul intră în normal, ne rămân cinci zile pline împreună, după care ea, neapărat, trebuie să meargă la Roma, cum știu, are de susținut o disertație și de trecut un examen. Eu, dacă mă atrage locul, pot să-mi prelungesc cu vreo săptămână sau două șederea pe insulă. Studioul este închiriat până la sfârșitul lunii.

M-am grăbit să pun în aplicare noul plan. Mi-am strâns bagajul și m-am îndreptat spre port. După ce, bineînțeles, încercasem să rezolv problema transportului cu ajutorul laptopului, prin internet, de la hotel. Dar semnalul era foarte prost sau compania navală n-avea sistemul de rezervare a biletelor pus la punct, cert e că n-am izbutit.

Când am ajuns pe chei, mi s-a spus că feribotul spre Ikaria plecase de vreo două ceasuri, iar următoarea cursă e mâine dimineață, la aceeași oră.

Am insistat, ducându-mă la o casă de bilete și iscodind-o pe casierită:

— Și cum, azi, chiar nu mai e nicio cursă?

— Nu, mi-a răspuns ea.

Avea fața mohorâtă și plictisită în același timp.

M-am învățit o vreme pe-acolo fără să am nici cea mai vagă idee despre ce urmează să fac. N-a fost în zadar, cine insistă câștigă. Am aflat că ar mai fi o posibilitate. Există o companie care organizează, când și când, curse spre Ikaria cu vase mai mici, pe care nu încap mașini, ci doar pasageri.

Am căutat firma, am găsit-o: era într-o margine, o construcție fără pretenții, care aducea mai degrabă a baracă provizorie. Nu inspira prea multă încredere, dar n-aveam de ales.

Am dat cu ochii de un ins care stătea pe un scaun în fața gheretei, la umbra săracă a unui palmier cam pricăjit. Avea, în mod neîndoios, un aer de șef și l-am întrebat cu speranță, adresându-mă în engleză, despre orarul curselor spre Ikaria. Încă o dată am avut baftă: omul m-a anunțat blazat și cu voce răgușită, vorbind o engleză foarte personală, că astăzi, mai precis în după-masa asta, la șase și jumate, un vapor de-al său, botezat *Nostos*, pornește spre Ikaria și în zori va ajunge la destinație.

— Doar astăzi, dacă ești interesat, circulă vasul ăsta, a ținut el să mă avertizeze, pe urmă, timp de trei zile, nu mai e nicio plecare.

Ca să mă convingă de seriozitatea spuselor sale, mi-a și arătat mândru, cu un gest al mâinii, ambarcațiunea ancorată pe chei. Mi s-a părut modestă și cam hârbuită, dar, încă o dată, nu eram în situația de a alege și de a-mi permite să fac mofturi.

2.

(Pe vasul Nostos)

Vasul, de care dădusem atât de norocos, a părăsit în sfârșit zona portului.

Se îndepărta de țărm în viteză și cu motoarele duduind avântat. N-aș fi bănuț că e în stare de o asemenea sprinteneală. Cheiurile și toată aglomerarea urbană ateniană rămâneau în spate, făcându-se din ce în ce mai mici. *Nostos* despica marea, iscând valuri învolburate, care se terminau cu un fel de gulere din spumă albă. În aer domnea o umezeală rece, inconfortabilă. Simțeam în obraz briza, destul de rece. Am privit apa. Văzută de aproape, era întunecată, de un gri metalic, nu albastră și nici transparentă, ca-n ilustre. Iar în larg, departe, unde asfințea soarele, se colorase într-un roșu neobișnuit. Se adunaseră o grămadă de pescăruși care se țineau după vaporul nostru, zburând deasupra și împresurându-l. Păreau niște călăuze venite să ne deschidă calea sau, poate, erau doar niște însoțitori tăcuți, care aveau nevoie ei de ajutor. M-au trecut fiorii. Acum, toamna, marea arăta cu totul diferit decât în toiul verii, când Grecia, cu întinderile ei nesfârșite de ape limpezi și de plaje fermecătoare,

este invadată de alaiurile nesfârșite ale turiștilor lipsiți de griji, veseli și gălăgioși: nu mai era spațiul acela securizat și ospitalier pe care să ți-l dorești, ci descopeream cu surprindere niște meleaguri străine, mute și parcă ostile.

Am intrat în salonul comun, unde erau strânși pasagerii, în afară de câțiva care se încumetaseră să rămână pe punte. Mi-am căutat un loc cât mai comod pe una din banchetele acoperite cu pluș grenă, ros de vreme. Am găsit cu ușurință unul. Vasul nu era plin, doar vreo cincizeci-șaizeci de oameni aleseseră, ca și mine, să meargă în ziua aceea spre Ikaria cu mijlocul ăsta de transport. M-am așezat lângă un perete de sticlă de unde aveam o vedere panoramică, deși știam că, în curând, nu voi mai avea la ce să mă uit, căci o să se întunece. Puteam să mă și întind. Și sigur aveam s-o fac, mă aștepta o noapte întreagă pe care n-aveam cum s-o petrec nici altundeva, nici altfel.

Mi-am deschis rucsacul, mi-am scos laptopul și l-am pornit. Aveam conexiune la internet și am verificat corespondența: se adunaseră destule mesaje. Cătorva, care mi s-au părut importante, le-am răspuns. Apoi, i-am trimis câteva cuvinte Nornei: „Victorie! Sunt pe vas și mă îndrept spre «insula fericiților» cu încredere și, sper, fără alte întârzieri neprevăzute. Mâine dimineață voi fi acolo. Ne întâlnim. Cu drag, Andrei.“ Curând, am și primit răspunsul ei: „Ce bine, cât mă bucur! Aștept să ne vedem, N.“

Pe Norna o cunoscusem în urmă cu zece ani, într-o împrejurare banală: eram student în Montreal, la *McGill*, la managementul relațiilor internaționale. Chiar în prima zi de cursuri din anul II. Mă aflam în cantina campusului și mă îndeletniceam cu ceva cât se poate de prozaic. Mâncam un cheeseburger, mestecându-l fără poftă, și beam o coca-cola. Era destul de aglomerat localul și deodată am dat cu ochii de ea. Foarte aproape de masa mea,

stătea în picioare cu o tavă în mână și căuta un scaun unde să se așeze. Chiar și în ipostaza aceea și în spațiul acela atât de *terre-à-terre* avea o înfățișare statuară: corp splendid, stilul foarte zveltă cu sânii mari, fesele desăvârșite, proeminente, rotunde, picioarele lungi, ochii de un albastru hipnotic, aproape cenușiu, fața luminoasă, fruntea înaltă, părul roșcat, ca al frunzelor de arțar în octombrie. Am rămas cu gura căscată, la propriu. Apoi, privirile ni s-au întâlnit și am simțit un magnetism puternic, de nerefuzat, care pornea de la amândoi și care ajungea la amândoi, egal și foarte intens.

Mai târziu, am avut confirmarea, căci mi-a mărturisit ce stare o stăpânise pe ea când mă zărise. Mă și rușinam de descrierea ei exagerat de favorabilă: înalt, slab-mlădios, dar puternic, îmi povestea că așa îi apărusem, un corp de atlet, fibre, mușchi, virilitate, fața cu trăsături ferme, părul negru, bogat, dat pe spate, o barbă nerasă de vreo câteva zile. Semănam cu un jucător de tenis, Novak Djokovic, care tocmai începuse să se afirme. Ce-i drept, nu era prima care-mi spunea că arăt ca el. Eram chiar de-o vârstă cu Djokovic. Cel dintâi observase asta bunicul meu din Pitești. Era tare mândru de potriveala asta, adevărul e că pe vremea aia chiar aduceam cu el și, pe de altă parte, chiar făcusem tenis ani la rând. Aveam ceva înzestrare, practicaseam sportul ăsta sistematic, cu program riguros. Urmasem o școală de tenis plătită de tatăl meu de la cinci-șase ani, când încă ne aflam la București, și jucasem până spre sfârșitul liceului, când deja emigraseram în Canada. Însă, în ultima clasă de liceu, mă lăsasem, luându-mă cu altele, deh, adolescența, vârstă complicată, când totul se amestecă și se tulbură în mintea noastră. Altele deveniseră atunci, dintr-odată, prioritățile mele. Dar abandonasem tenisul de performanță și fiindcă îmi dădeam seama că talentul, posibilitățile mele de a progresa în acest domeniu sunt limitate și

că nu voi reuși să ajung în vârf. Consumul de energie, efortul erau disproporționat de mari, în comparație cu rezultatele posibile. Iar dacă urma să mă târăsc undeva în pluton, și eu, acolo, unul printre alții, gândisem, va fi o muncă în van care nu-mi va aduce decât suferință și frustrare.

Cert este că, în clipa aceea, la cantina studențească, i-am părut Nornei insul așteptat, la care visase, mi-a destăinuit ea mai apoi.

Am invitat-o, cu o îndrăzneală care nu știu de unde-mi venise, să se așeze la masa mea. Am făcut cunoștință. Am aflat că o cheamă Norna Jorgensen, este norvegiancă și a venit să studieze antropologia la Montreal.

Din momentul acela, practic, nu ne-am mai dezlipit unul de altul. Ne-am mutat împreună. Am trăit câțiva ani fabuloși, fără nicio fisură. M-am contopit cu ea, Norna conta enorm pentru mine, numai ea. Eram cucerit întru totul de frumusețea ei fizică și de mintea ei și m-am lăsat contaminat, pătruns de adevărul ei. Da, felul ei de a vedea lumea, felul cum gândea le găseam extrem de prețioase, treceau în mintea mea, aveau ecou în mine, mă influențau profund, eu deveneam aidoma ei.

Ea, care era extrem de silitoare și era avidă să știe cât mai multe, să încerce lucruri noi, m-a determinat să urmez în paralel și cursuri de literatură. Așa am dobândit pe lângă o diplomă în economie, specialitatea, și un masterat în literatură. În ultimii ani fusesem tentat să pășesc pe teritoriul scrisului literar. Poate și blogul de turism înseamnă, în fond, tot o formă, e drept timorată, de a mă apropia de literatură.

După absolvire, cu note foarte bune, ceea ce i-a încântat pe părinții mei, mai ales pe tatăl meu, care era foarte ambițios și se vedea împlinit prin mine, m-am angajat la *Bombardier Inc.*:

ce mai, a fost triumf, prilej de sărbătoare în familia noastră de emigranți greu încercați, veniți din Estul umil al Europei.

Curând însă, a apărut, parcă din senin, primul „accident“ de parcurs. Le-am pricinuit o mare dezamăgire alor mei: am renunțat la slujba sigură, la cariera ce se profila atât de promițător, și am început s-o însoțesc prin lume pe Norna, care era o călătoare împătimită, o nomadă de vocație. Se simțea acasă peste tot.

După terminarea studiilor la McGill, Norna a început pregătirea unui doctorat. L-a încheiat cu bine, apoi a venit al doilea doctorat, iar înclinația asta a ei pentru studiu, dar și pentru hoinăreală prin lume, era favorizată de statul norvegian generos, de la care, prin *Lanekassen*, o agenție guvernamentală, primea burse peste burse, granturi care se concretizau în stagii de studiu și de cercetare pe unde nu te aștepți, la universități din centre renumite, însă, deopotrivă, și din țări exotice.

Norna era avidă și să studieze, dar și să vadă locuri noi. Empatiza cu fiecare ținut, niciunul nu-i rămânea străin, căuta să le înțeleagă, și le apropria pe toate și toate deveneau *foarte ale ei*. Nu știu de unde-i venea pasiunea asta ieșită din comun pentru călătorii. Poate de la tatăl ei marinar, ofițer pe un vas de pescuit. Cert e că am ajuns împreună la Stanford, în California, și de acolo la Paris și Berlin, în Asia extremă, dar și la Tel Aviv și, iată, la Roma sau aici, în Grecia insulară. Și cum Norna avea o extraordinară înrăurire asupra mea, toate aceste peregrinări, în loc să mă stoarcă de puteri, să mă obosească, îmi plăceau. Astfel, alături de ea, mi-am dat seama mirat că am o predispoziție pentru pribegie, pentru preumblările astea fără niciun fel de condiționări pragmatice, fără limite, în deplină libertate, fără ținte precis definite, că și-n mine stătea, adormită, dorința de a bate drumurile lumii și de a încerca pe propria piele diferite tipuri de a trăi, căutând cu ardoare să mă identific cu fiecare

și știind că așa mă îmbogățesc, sporesc ca ființă, mă multiplic subtil.

Da, e adevărat că atracția fizică dintre noi e pe cale să se stingă, dar continui s-o respect pe Norna, căci îi datorez mult. Ea m-a ajutat să mă cunosc. Să ajung la mine însumi, cel de astăzi. În cel puțin două moduri.

În primul rând, cultivând în mine această pasiune pentru călătorii, pentru călătorie de dragul călătoriei, pentru peregrinare dezmarginită, pentru a-cutreiera-lumea-și-a-o-îmbrățișa cu intenția de a mi-o însuși. Călătoria ca mod de a fi. Să nu te legi de niciun spațiu, dar să fii peste tot acasă, să te simți în largul tău oriunde, căutând să te îmbibi de mentalitățile și de cultura locului, oricât de îndepărtate ar părea ele de tradiția ta, de firea ta, să te străduiești cu entuziasm să deslușești esența unei țări, iar apoi s-o faci cunoscută și altora, s-o tălmăcești pentru alții, să-i deprinzi și pe alții s-o îndrăgească. Iar pasiunea pentru călătorie s-a transformat în..., ocolesc cuvântul „meserie“, sună prea pretențios, spun *job*, e mai jucăuș, și înțeleg prin asta ceva ce te atrage ca un *hobby*, ca o joacă, dar care, totodată, reprezintă și un mijloc de subzistență. Ce sunt eu se cheamă *blogger de călătorii*, și, în domeniu, mi-am câștigat un loc al meu. Astfel, dintr-un ins care, la început, doar se amuza postându-și impresiile, stările, ca pentru a-și verifica, în secret, aspirațiile literare, eventuala înzestrare, și își împărtășea experiența de voiaj, așa, cumva în gol, fără prea mari așteptări de la un eventual public, m-am preschimbât în cineva de ale cărui opinii se ține seama. Pășeam pe un teren complet nou. Amator, autodidact, așa am fost, dar cu străduință, obișnuit cu acel regim draconic de la antrenamentele de tenis din copilărie și făcând totul cu maximă seriozitate și implicare, am izbutit să progrez, să trec la alt nivel: în clipa de față, părerea mea contează pentru atâția oameni necunoscuți